

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Svk/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8023200267
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:8023200267.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): L. L. B., nar. XX. O. XXXX, P. O. BOX 88, XXX XX A., zastúpeného: JUDr. Viera Straková, advokátka, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Župné námestie 12, P. O. Box 75/A, 810 00 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia riaditeľky žalovaného č. KT/5874/2023 ČRZ: 18167/2023 zo dňa 20. februára 2023, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. PO-1S/29/2023 - 126 zo dňa 26. februára 2025, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietla.
- II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Stručný priebeh administratívneho konania a konania na správnom súde

1. Riaditeľka žalovaného rozhodnutím č. KT/5874/2023 ČRZ: 18167/2023 zo dňa 20.02.2023 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovaného“) zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelárie Prešov č. KaPO/9158/2022 ČRZ: 126025/2022 zo dňa 08.11.2022, ktorým bolo zastavené konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi v právnej veci odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/50/2018 zo dňa 23.03.2022. Napadnuté rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že žalobca, napriek výzvam žalovaného, nedoložil požadované doklady preukazujúce materiálnu núdzu v potrebnom rozsahu, preto nebolo možné presne a úplne zistiť splnenie podmienok podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi (na základe jeho explicitnej žiadosti uvedenej v odvolaní) doručené do poštového priechodu (P. O. BOX), v ktorom mu bolo dňa 27.02.2023 uložené.

2. Správnom žalobou zo dňa 16.05.2023, doručenou Krajskému súdu v Prešove dňa 17.05.2023 (prostredníctvom e-mailu a listinne doplnenú dňa 26.05.2023) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Správny súd v Košiciach ako príslušný súd podľa § 3 ods. 3 písm. c/ zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov rozhodol o správnej žalobe tak, že ju ako oneskorene podanú odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SPP“). Zároveň účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Správny súd zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 02.03.2023 v súlade s § 25 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „Správny poriadok“), teda tri dni po jeho uložení v poštovom priechodu, a nie ako sa mylne domnieval žalobca dňa 17.03.2023, teda v deň jeho fyzického prebratia na pošte. Správny súd zdôraznil, že nedodržanie zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby, ktorá je dvojmesačná a začína plynúť odo dňa oznámenia napadnutého rozhodnutia, je neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, čoho následkom je nemožnosť vydať rozhodnutie vo veci samej.

II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

3. Žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) sa kasačnou sťažnosťou podanou prostredníctvom jeho právneho zástupcu domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia veci správnomu súdu na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP (nesprávne právne posúdenie veci) a § 440 ods. 1 písm. f/ SSP (porušenie práva na spravodlivý proces).

4. Sťažovateľ v podstatnom argumentoval tým, že poštový priečinko je proti nemu zneužívaný, pretože „nemôže byť každý deň v Prešove“ a trvalý pobyt, ani inú adresu nemá. So správnym súdom nesúhlasil v tom, že k doručeniu napadnutého rozhodnutia došlo tri dni po jeho uložení na pošte. Tvrdil, že lehotu je potrebné počítať odo dňa, v ktorom si rozhodnutie prevzal, t. j. deň doručenia je deň, kedy si napadnuté rozhodnutie prevzal. Na základe toho považoval správnu žalobu za podanú včas.

5. V doplnení kasačnej sťažnosti podanej samotným sťažovateľom sťažovateľ vysvetlil, prečo na doručovanie používa len P. O. BOX, vytkol správne súdu, že mu nezabezpečil rovnocenné postavenie účastníkov, žiadal nariadiť pojednávanie a vypočutie svedkov. Tiež uviedol: „V blízkej dobe bez schránky PO BOXU 88, ak nedostanem bezodkladne náležitú odpoveď, vysvetlenie. Prosím doručovať písomnosti k mojím rukám len cez poštový úrad podľa zákona, onedlho bude schránka PO BOXU 88 zrušená na základe rozhodnutia súdov (s plnou zodpovednosťou konkrétnych sudcov), vraj som ich dostatočne nepresvedčil.“ (sic!) Ako prílohu doložil vlastnú písomnosť o stave súdnictva, v ktorej poukazuje na nedostatky iných súdnych konaní, cituje Bibliu, inú literatúru, rôzne osobnosti, modlitby a pod.

6. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť, alternatívne kasačnú sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonných náležitostí podľa § 459 písm. e/ SPP. Žalobcom uplatnený sťažnostný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SPP považoval za všeobecne vymedzený, čo má byť dôvodom na odmietnutie kasačnej sťažnosti. Podľa žalovaného, ak sťažovateľ tvrdí, že procesným postupom súdu malo dôjsť k porušeniu jeho práv, musí uviesť, aké subjektívne právo sťažovateľa malo byť v tejto súvislosti porušené, pri ktorom procesnom úkone, aké vyjadrenia, resp. dôkazy chcel v priebehu konania pred súdom uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci žalovaný uviedol, že žalobca nepopiera zákonnú úpravu ani účinky doručovania do poštového priečinku, ani z toho vyplývajúce dôsledky pre včasnosť podanej správnej žaloby. Podľa žalovaného, žalobca argumentuje len tým, že je poštový priečinko voči nemu zneužívaný. Žalovaný zdôraznil, že žalobca má ako platnú adresu trvalého pobytu uvedenú mesto Prešov a ako možnosť doručovania využil doručovanie do poštového priečinku, preto si mal byť vedomý toho, že je potrebné sa pravidelne oboznamovať s obsahom priečinku. Ďalej poukázal na služby Slovenskej pošty (e-mailové alebo SMS notifikácie o príchode zásielok), ktoré mohol žalobca využiť. Aj vo vzťahu k § 440 ods. 1 písm. g/ SPP žalovaný uviedol, že vymedzenie tohto kasačného dôvodu neobsahuje zákonné náležitosti, t. j. tvrdenie, ktoré právne posúdenie považuje sťažovateľ za nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva.

III. Konanie pred kasačným súdom

7. Prejednávaná vec bola dňa 16.07.2025 náhodným výberom technickými a programovými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená na rozhodnutie senátu 1S a bola jej pridelená spisová značka 1Svk/18/2025.

8. Senát Najvyššieho správneho súdu SR ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP), že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť pojednávanie. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu a posúdení veci kasačný súd dospel po neverejnej porade senátu jednomyseľne k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná.

9. Podľa § 25 ods. 4 Správneho poriadku: „Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinku, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbornú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinku. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený priečinko, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.“

10. Podľa § 181 ods. 1 a 4 SSP: „(1) Fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. (4) Zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.“

11. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP: „Správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.“

12. Z administratívneho spisu bolo zistené, že rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi doručené do poštového priečinku (P. O. BOX), v ktorom bolo dňa 27.02.2023 uložené (uvedené vyplýva z doručky pripojenej k rozhodnutiu žalovaného). Zo súdneho spisu bolo preukázané, že žalobca podal správnu žalobu na súd dňa 17.05.2023 (viď s. 1 a 32 súdneho spisu). Spornou otázkou zostalo, či žalobca podal správnu žalobu v zákonom stanovenej lehote na jej podanie alebo bola podaná oneskorene.

13. Lehota na podanie správnej žaloby je lehota procesnoprávna, následkom čoho na jej zachovanie stačí, ak posledný deň lehoty je správna žaloba podaná na súde alebo odovzdaná na poštovú prepravu. Lehota je zachovaná aj vtedy, ak sa správna žaloba urobí prostredníctvom elektronických prostriedkov mimo pracovného času. Rozhodujúcou udalosťou, od ktorej plynie dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby, je oznámenie rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje.

14. V predmetnom prípade správny súd správne zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo doručené žalobcovi dňa 02.03.2023 podľa § 25 ods. 4 Správneho poriadku, podľa ktorého pri doručovaní do poštového priečinka platí, že písomnosť je doručená posledným dňom uplynutia 3 dňovej lehoty od jej uloženia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Lehota na podanie správnej žaloby preto uplynula dňa 02.05.2023 (utorok). Žalobca podal správnu žalobu na súd prostredníctvom e-mailu dňa 17.05.2023 (doplnenú listinne dňa 26.05.2023), teda až po uplynutí zákonnej lehoty na jej podanie.

15. Neušlo pozornosti kasačného súdu, že žalobca v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu výslovne požiadal o doručovanie písomností do poštového priečinka. Potom si mal byť vedomý svojich zákonných práv a povinností ako aj právnych následkov súvisiacich s takýmto spôsobom doručovania, ktoré vyplývajú z § 25 ods. 4 Správneho poriadku, a doručenie rozhodnutia o odvolaní do poštového priečinka mohol a mal predvídať, a to v duchu zásad neznalosť práva neospravedlňuje i práva patria bdelym.

16. K jednotlivým kasačným dôvodom je ďalej potrebné uviesť, že tieto neboli vymedzené kvalifikovane, resp. vôbec. Kasačný súd teda zvažoval aj postup spočívajúci v odmietnutí kasačnej sťažnosti podľa § 459 písm. e/ SSP. Preferujúc materiálny prístup k súdnej ochrane, túto však prejednal, nezistil však jej dôvodnosť.

17. Pokiaľ ide o kasačný dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, z kasačnej sťažnosti nevyplývalo, či bolo ustanovenie § 25 ods. 4 Správneho poriadku nesprávne aplikované na zistený skutkový stav, alebo bolo nesprávne vyložené alebo na posúdenie doručenia napadnutého rozhodnutia sťažovateľovi nemalo byť vôbec použité a namiesto neho malo byť použité iné zákonné ustanovenie, ktoré však sťažovateľ nešpecifikoval. Nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom v zmysle ustálenej judikatúry totiž spočíva v tom, že správny súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, alebo právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Sťažovateľ len stroho uvádza, že mu rozhodnutie žalovaného nebolo doručené uplynutím tretieho dňa od uloženia do poštového priečinka, ale dňom faktického prebratia na pošte, čo však neopiera o nijaké skutkové a právne argumenty, ktoré by mal kasačný súd osobitne preskúmať. Z kasačnej sťažnosti nebolo zrejmé ani to, akým procesným postupom správneho súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

18. Napokon k požiadavke sťažovateľa o nariadenie pojednávania pred kasačným súdom je potrebné s poukazom na § 455 SPP uviesť, že kasačný súd rozhoduje vo veci spravidla bez pojednávania, to však môže nariadiť, ak to považuje za potrebné. Ide o voľnú úvahu kasačného súdu, ktorý s prihliadnutím, či už na predmet konania alebo riešenú problematiku môže vyvodiť potrebnosť nariadenia pojednávania, čo nie je prípad prerokúvanej veci.

IV. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie uznesenia v časti trov

19. Kasačný súd teda konštatuje, že správny súd postupoval správne a v súlade so zákonom, keď správnu žalobu odmietol, pretože uplynula lehota na jej podanie. Na základe vyššie uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

20. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP a contrario k §167 ods. 1 a § 168 SSP, tak že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania, pretože sťažovateľ nebol v kasačnom konaní úspešný a v prípade žalovaného nedošlo k naplneniu predpokladu obsiahnutého v § 168 SSP.

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.